

פרק ד': חינוך, חברה וקהילה

שיקום של מרחב נחל אינו יכול להתקיים לאורך זמן ללא יצירת קשר עמוק ומשמעותי בין הנחל לקהילות החיות באגן. היות שכך, במסגרת הפרויקט הלאומי לשיקום נחל ציפורי ישנה עשייה חברתית, חינוכית ותיירותית-כלכלית רחבת-היקף, הנובעת מתפיסה כוללת של רשות ניקוז ונחלים קישון שמכירה בחשיבות של הקהילה המקומית בתהליכי שיקום ופיתוח. הפעילות המתקיימת עם הקהילה ועם הדור הצעיר שמה דגש על חיזוק הקשר למרחב הנחל, הבנת החשיבות שבשמירה ובהגנה עליו, הגדלת החוסן הקהילתי ויצירת כוחות של מנהיגות מקומית. חלק משמעותי מהפעילות יוצר חיבור ישיר לפעולות שיקום הנחל ופיתוח המרחב – לדוגמה, יצירת פסיפסים עם קהילות מקומיות, המספרים את סיפורן ומוטומעים בחור מבואות הכניסה ושבילי הנחל; קבוצות מדע אזרחי של בוגרים ותלמידים המשתפים פעולה עם צוות האקולוגיה של הפרויקט; פעילות חינוכית המשלבת עבודה ולמידה בשטח הנחל כחלק אינטגרלי מהמפגשים.

היבט נוסף של העבודה עם קהילות האגן הוא עידוד כלכלה מקומית מקיימת שתיצור מרחב משגשג ובעל חוסן. במסגרת זו נעשו הכשרות רבות לתירנים ותיירניות שעסקו בתחומים כמו יינות, גבנות, דבוראות, מלאכות עתיקות וכן פיתוח עסקי ויזמי. במקביל, הוקמו פורומים לחיזוק הקשר בין התיירנים ביישובים השונים.

אגן נחל ציפורי ייחודי בהיותו בית למגוון רחב מאוד של אוכלוסיות שונות, החיות זו לצד זו במשך עשרות שנים ואף יותר. לכן, הפעילות הקהילתית, החינוכית והתיירותית שמה דגש על שילוב בין אוכלוסיות וחיזוק הקשר ביניהן – החוט המקשר בין כולן הוא נחל ציפורי והשמירה עליו.

מפגש משפחתי, ליד טחנת הנזירים | צילום: דוד סטנהיל / תחרות "עיניים לנחל"